

CENA NAROČNINI:
Za eno leto \$2.00
Za pol leta 1.25
Za ZDA. 3.00

Edinost

NEODVISNO GLASILO KANADSKIH SLOVENCEV

TORONTO, ONTARIO TOREK 10 AVGUSTA 1943.

Cena 5c.

Vol. 2. No. 28.

Price 5.

EDINOST

206 Adelaide St. W.
Toronto, Ont.

Entered as second class matter at
the Post Office Dept. Ottawa.

SMRT FASISTICNIM VNICEVALCEM-STALIN!

Pregled partizanske borbe v Jugoslaviji

Moskva. — Sve-slovenski odbor je brzjavno naslovil članek po Semeon Belinkov, pod gornjim naslovom, ki se glasi:

"S ozirom na poročila, da so italijanski oddelki odpoklicani iz jugoslovenskega ozemlja, katera so bila priobčena v inozemskem časopisu, ne odgovarajo resnici, kakoršna pri priči je.

Resnica je, da takoj po strmoglavljenem Musolinijevem režimu v Italiji, če tudi so nastale dokaj resne razmere, italijanski oddelki so sodelovali v borbi vred z nacističnimi, ustaši in domobranci v vzhodni Bosni. Toda nedvomno da je to delno vplivalo na italijanske oddelke s ozirom na večjo aktivnost.

Znano pa je, da bi kaj takega sprecila nemška komanda, ker bi bila občutno prizadeta radi potrebe rezerve za nadomestitev na bojni črti. Zato se tudi v večjem naslanju na salitemne priveske na Balkanu, vključujuč Italijo, kot največjo zalogo z rezervami na jugoslovenskem ozemlju.

Tako je opaziti nove bolgarske divizije v Jugoslaviji. Poleg tega po ukazu Berlina izdan je mobilizacijski poziv takozvane "hrvatske armade", oziroma zbiranju mesta poslednjih rezerv.

Kajti znano je iz dosedajnejših borbe, da po večini hrvatski oddelki, niso nikdar pokazali svojo borbenost ali pa voljo za sodelovanje v bratmorni borbi. Najbrž da bo radi tega tako obsežna izjema pri Paveličevi "armadi", da je imela toliko beguncev, kakor skoraj nobena druga. To je menda delno v zrok, da se nacistični načrti niso izvedli, kakor so bili napovedani.

Zadela jih je sicer neljuba usoda s odločno vtrajnostjo partizanske armade. Kajti nacistični namen je očiten od katerega celo danes niso odnehalni proti

Pregled Bojevnih crt proti fasizmu

RДЕЌА ARMADA ZAVZЕЛА OREL, BELGOROD IN NA TISOЧЕ DRУГИХ NASELJ. NEIZOGIBEN PADEC HARKOVA IN JE NJENA SMER PROTIV KIJEVU, GLAV NEMU MESTU UKRAJINE. NAD 120 TISOЧ NASISTOV POBIBIH V ENO MESEЧNI OFENZIVI RДЕЌЕ ARMADE, VNIЧЕНА PA OGROMNA KOLICINA VOJNE OPРЕME.

Po enomesecni ofenzivi Rdeča Armada, ki je nasledila po porazu nacistične ofenzive takoj v pričetku julija, Rdeča Armada je zavzela mesto Orel, katero je bilo zadnji dve leti v nacističnih rokah.

Vojni strokovnjaki so računali Orel za nacistično trdjavjo že na podlagi kričnih trdenj nacistične propagande. Razen tega pa nacistična propaganda je skušala opravičiti svoj poraz v zimski ofenzivi Rdeče Armade z tem češ, da ji je naklo-

njenia zimska kampanja bolj, kakor pa poletna. Toda, Rdeča Armada kakor pri Stalinogradu, tako tudi zdaj pri Orlu in Belgorodu, če tudi sta dva mesta predstavljali močno pozicijo nacističnim silam, dokazala je svojo sposobnost in moč v sedajni ofenzivi. Z tem vsekakor poleg nad 120 tisoč pobitih nacistov v enomesecni ofenzivi Rdeče Armade, ter vničena ogromna količina vojne opreme, tankov, bojnih letal, topov itd., poraženo je istočasno nacistično preročevalno.

nje, da je Rdeča Armada sposobna izvesti ofenzivo le v zimskih mesecih. Pri Orlu se je računalo okrog 250 tisoč nacistično silo. Rdeča Armada ki je stopnjem napredovala z treh strani proti Orlu, Belgorodu okrog 400 milij raztegnene bojne črte, je zasačila nacistično silo z tem, ko je zožila njen ishod. Tako so nacistične sile sicer pod zmagovitim udarci Rdeče Armade odstopale, toda pod ceno ogromnih izgub, ker njihov izhod je bil spremen v topništvo z treh strani, ter bojnimi letali, ki so igrala zelo važno vlogo v ofenzivi.

Premijer Sovjetske Unije, maršal Stalin je v dnevnem zapovedi čestital Rdeči Armati ob zavzetju Orla, ter so bile izstreljene v njeno počast topovske salve v Moškvi.

Naprav sedajnim poročilom Rdeča Armada je že v predmetju Harkova in nemoto iznenadeni da pade v njene roke predno bo iztiskana ta izdaja Edinosti. Obenem računa se za njen udarec ob Donets reki posebno zdaj ob zavzetju recimo Harkova, cela srednja in južna bojna črta je neposredno v njenih rokah. Zato so dozdevanja, da bodo nacistične sile odstopile na drugo stran reke Dnjepr, menita kot druga obrambna črta nacističnih sil.

Popoln poraz je pričakovati le tedaj, ko je sovražnik stisnjen med dvema ognjema v najbolj občutnem položaju. In ta občuten položaj je in ostane zapadna stran evropskega obrežja čez Belgijo in Francijo.

V glavnem kar bi bilo ne samo za pričakovati, ampak istočasno da je neposredna naloga zdaj je to, da se vstavi drugo fronto na evropskem kontinentu, kakor smo že nekajkrat omenili. Druga fronta s zapadne strani je tisti "deger" v osrčje nacističnih žil, katerega se tudi nacisti prav dobro zavedajo. Ofenzive naokrog evropskega kontinenta če tudi nujno potrebne, ne bodo zmanjšale tako žrtev, kakor ne bodo pripravile skorajšnji poraz nazi-fašizma.

Popoln poraz je pričakovati le tedaj, ko je sovražnik stisnjen med dvema ognjema v najbolj občutnem položaju. In ta občuten položaj je in ostane zapadna stran evropskega obrežja čez Belgijo in Francijo.

ZMAGA UNIJSKIH DELAVEV V SUDBURY

Sudbury. — Na drugem mestu priobčen je dopis iz Sudbury, kateri dovolj jasno pove sicer razveseljivo vest ogromnega napredka unijskega pokreta v zadnjem letu. Namreč od 13.000 vpopljenih delavcev v Sudbury in okolici, nekaj manj kot 9000 je dobrostojočih članov M. M. and S. W. U. (CIO).

Sudbury, oziroma regulacije pri INCO napram vpopljenih delavcev, so bile zna-

ne daleč po deželi. Delavci so jih imenovali regulacije terorja in nasilja, proti unijskim članom, ter so mnogi tu izgubili delo v prejšnjih letih od ene in druge strani pa, vsljevanje kompanijske unije, ko nista več teror in nasilje upovale sprečiti delavec ob svoje unijske organizacije.

Nedvomno da se bodo z močnim unijskim pokretom izpremenile razmere delavcev v Sudbury. Da bo tudi to sicer važno industrijsko me-

NEMCI PРИПРАВЉАЈО СВОЈО ШЕСТО ОФЕНЗИВО В ЈУГОСЛАВИЈИ

New York, 27 julija — in dominira zelo važno prometno križišče.

Nemci so razpisali sto tišoč RM nagrado za informacije, na podlagi katerih bi jim uspelo dobiti v roke, živoga ali mrtvega, Vodjo generalcev, Josipa Broza, znanega pod bojnim imenom "Titom".

V nekaterih delih Jugoslavije so Bolgari nadomestili italijanske čete. Do tega je prišlo na podlagi italijansko-bolgarskega dogovora, ki priznava Bolgarom 11 naseljenih krajev ob Ohridskem jezeru.

Bolgarske čete so zamenjale ponekod tudi nemško vojsko v okupirani grški Makedoniji.

Izvzemši mesto in pristanišče Solun, katerega letališče so nedavno napala letala zedinjenih narodov, so Bolgari razširili obseg svoje okupacije prav do reke Akios. Vsled tega je postal Solun s svojo neposredno okolico, v obsegu od približno 20 milij, otok nemške okupacije v bolgarskem ozemlju.

Grški uradniki, ki nočejo služiti Bolgarom, beže v Solun, tako da so morali Bolgari sami prevzeti upravo tega zasedenega ozemlja.

Tudi v bližini mest Florina, Pelli, Kilkis in Chalkidi so Bolgari razširili obseg svoje zone okupacije.

Vsporedno s tem širjenjem bolgarske oblast se širi tudi pregjanje grškega prebivalstva, ki begoma zapušča grško ozemlje pod bolgarsko okupacijo.

Nova Internacionala strokovnih unij

London. — Glavno vprašanje ki je bilo na raspravi britskih strokovnih unij zadnjega tedna je, ustavitev druge fronte v Evropi, ter proširiti odbor Angleško-Sovjetskih strokovnih unij, vključujuč delavski pokret držav osišča.

Walter Citrini, glavni tajnik britskih strokovnih unij, ki se je ravnanov povrnil iz Moskve, kjer je prisostoval seji Anglo-Sovjet odbora strokovnih unij, je med drugim omenil slutnjo o novi internacionalni federaciji strokovnih unij, vključujuč strokovne unije Sovjetske Unije, katera bo morda vnovljena v kratki bodočnosti.

V prihodnjem septembру se bo vršil drugi sestanek predstavnikov strokovnih unij, kot podlaga za nadaljevanja internacionalne delavske enotnosti. Pričakuje se britski delegat od A. F. L., klub temu da je njen odbor nasprotno sodelovanju z sovjetskimi strokovnimi unijami. Ta poteza z strani A. F. L., vsekakor neizraža simpatij, ameriških delavcev obenem izraža reakcionalno potezo vodstva, ki je vedno nasprotoval enotni fronti delavskega pokreta. Upati je, da bo enkrat sprevidelo to napako ter se pri-

Vojna se prenaša na prag nacistov

Stockholm. — Glasom tukajnih poročil ki so nasledila na podlagi informacij kot posledice zavezniškega bombardiranja Hamburga v Nemčiji, trdi se, da je bilo 8.347 oseb ubitih, nad 18 tisoč ranjenih in nad 5 tisoč se pa pogreša. Prizadeto je 259 tovarn, 2.953 stanovanj in prizaretih z večjimi poskodbami nad 5 tisoč poslovnih.

Neko drugo poročilo kvotira izjavo nemške policije, da je število žrtev doseglo nad 30 tisoč, večje število pa kakor je omenjeno popolnoma porušenih stanovanj.

Z tem je delno strahota vojne prenešena prav na nacistični prag. Prejšne izjave nacističnih krogov, da so nemška mesta dobro obavarovana pred kakoršnim koli napadom iz zraka potom zavezniške zračne sile, je postala zdaj semečna sama z seboj. Kako zdaj opravičujejo nacistični krogi bombardiranje Hamburga, Ruhr in drugih industrijskih središč v Nemčiji, ni težko doumeti.

družilo kakor pravi Citrini, Internacionali delavski federaciji vključno strokovnim pokretom Sovjetske Unije, kateri je v tem oziru najmočnejši.

Kako Nemci opisujejo gerilski način bojevanja in spremnost njihove taktike

Ameriški Columbia Broadcasting System je zabeležil oddajo angleškega radija, ki je poročal o tem, kako Nemci sami sodijo o vojaških vrlinalih in spremnosti vodstva jugoslovenskih gerilskih skupin. Podatki so posneti iz nemškega časopisa, ki objavlja dopise svojih posebnih vojnih poročevalcev, prideljenih četam, ki operirajo na jugoslovenskem ozemlju.

"Partizanski oddelki se v svojem goratem ozemlju pre mikajo s tako brzino, da je Nemcem izredno težko presoditi, iz katere smeri bo prišel naslednji udarec.

"Čim se nemške čete zvezčer ustavijo, da se odpočijejo in dobe par ur spanja počuti, že se pojavitjo gerilci in iznenada napadajo iz zase," poročajo nemški časniški poročevalci. "Podnevi pa se nemški vojaki potejo po teh golih, skalnatih rebrih — sprejeno južno sonce z vso

NAD TRI TISOČ PARNIKOV JE PREPELJALO 160.000 ARMADO

Sredna Afrika. — Glavna tukajšnja poročila kaže, da je 3.266 parnikov prepeljalo 160.000 zavezniške armade pri invaziji na

"EDINOST"

Published semi monthly at
206 Adelaide St. W., Toronto, Ontario,
by Edinost Publishing proprietor
in Slovenian Language

Registered in the Registry Office for the City of Toronto
on the 25th day of June, 1942, as No. 47939 C. P.

Izhaja trikrat mesečno v slovenskem jeziku. Naslov lista:
EDINOST
206 Adelaide St. W. Toronto, Ontario.

Dopisi brez podpisa se ne vpoštevajo. Rokopis nenaravnih člankov in dopisov se ne vrača.

Nebodite vznemirjeni naj narod spregovori besedo

Ne bodite iznenadeni če boste celo v našem časopisužaličali nervozna prerokovanja češ, kakšen "polom" se lahko pripeti med zaveznički, ko bo strmoglavljen Hitlerjev režim.

Nervozni ljudje se kaj radi zatele daleč v ospredje časa in dogodkov ne glede na to, da jih potem tepe lastna domišljija kot napačna.

Nekaj takega bomo opazili v gotovih krogih, ki so postali zelo nervozni zaradi vstanovljenega odbora v Moskvi od bivših političnih beguncov iz Nemčije, ter našli zavetje v Sovjetski Uniji še pred leti, predno je svet imel kakoršen koli dojem o strašni usodi nad svetom z strani fašističnega ražima in njegove ideologije. Ti ljudje, ki so pred leti napovedovali in opozarjali svet pred strašno usodo; pred krvavim nasiljem in terorjem. Ta resničnost je na pragu, očitna pa toliko, da vsevprek tepe nervozne prerokovalce v njihovih prejšnjih in tudi sedajnih domišljijah.

Drznejo si razlagati češ, Stalin "hodi svojo pot". V navadnih besedah pomeni da Stalin, ne oziraje se na nič drugega kakor zaposesti Evropi po svoji volji. Podlaga za takotcevanje jih je prišel v poštov omenjeno vstanovljeni odbor v Moskvi.

Vprašanje je: "Ali so imeli pravico politični begunci do vstanovitve takega odbora," sicer ljudje ki so pred leti napovedovali kakšno nevarnost predstavlja fašizem za zunajni svet vključno tudi za nemški narod; ljudje ki so si drznili ožigisati pod ceno svojega življenja ustvarjajoči barbarizem fašizma?

Samo posebi umevno je, da so imeli pravico do tega in zategadelj poglejmo od bližje progras dotičnega odbora. Odbor je naslovil proglašenja nemškemu narodu, da strmoglavi Hitlerjev režim; da se kazni fašistične zločince za zločinsko vojno; odpalačitev odškodnine tisočem žrtvam fašističnega terorja; vstavitev notranje vlade v Nemčiji, ki bo imela zaupanje ne samo naroda, ampak tudi zunajnih velesil; povrnitev Nemčije v deželo demokracije in človekoljubija. Ali naj kaj takega povzroči "polom" med sedajnimi zaveznički v borbi proti fašističnega barbarstva? Ali je to Stalinova pot osebnega pomena ali pa program protifašističnega zavezništva in vseh iskrenih rodoljubov vseposvet neoziraje se na politično pripadnosti in verske nazore?

Da — to je pravičen program odbora čigar naloga je, da govori nemškemu narodu resničnost, mu daja korajžo in vzpodbudo, da v združeni moći strmoglavi Hitlerjev režim, ter ga pokopa vred z njegovimi prvrženci in ideologijo, kot sramotni spomini fašističnega barbarizma.

Kdo naj ustvarja predosodek s ozirom na vstanovitev takega odbora v Moskvi?

Mar ljudstvo v zasužnjeni Evropi? Mar ljudstvo v protifašističnem zavezništvu? Nak! Ljudstvo tako v zasužnjeni Evropi, tudi drugod bo podpiralo tak odbor s zavesljeno fašizem; rešiti svet suženjstva in trpljenja. Od druge strani zavedajo, se, da je Sovjetska Unija neštetočrat izjavila o svojem stališču napram tekoči vojni in preureditvi povojnega sveta. Do cela izraža se v "Atlantskem Povelju", ter koalicjskem programu zaveznikov.

Toda ker se zrdali sicer neljuba resnica skrajno nažadnjških in protinarodnih elementov, prizadevajoči si na en ali pa drugi način povrnil svet v predvojno dobo pod oblast bivših režimov, torej ni čudno da čitamo tako nedoslednost in natolcevanja glede vstanovljenega odbora za povrnitev nemškega naroda v sklad človekoljubija in dostojnosti v narodnih in mednarodnih ozirih.

To očitnost zasledujemo pri poljskih in jugoslovenskih reakcionarnih krogih. Prvi si zamišljajo oblast nad bivšo Ukrajino in Belorusijo, drugi pa na zvit in potuhjen način preljubo oblast nad narodnimi interesimi v Jugoslaviji po vzoru bivših režimov.

V takih krogih in njim podobnih, vidimo nervoznost le ob pomisli na Moskvi. Celo ljubša beseda bi jim bila tudi Berlin — kot pa recimo Moskva, zato jo z redkostjo izgovarjajo in le tedaj, kadar pride po njihovem mišljenju priložnost, da se ponovno razvoza zlobno gonjo in vnaprej ustvarjanju nezaupnosti, ter ogabnim presodkom o "rdečem strašilo."

Ti in taki krogi trpijo mučno bolezen, napada jih nervoza in postajajo strašljivi pred svojo senco. Zakaj? Mar zato ker so izdal jasen program za svoj narod, kakšne narodne in socijalno pravičnost naj zadobi narod po zmagi nad sovražnikom. Ne! Saj nismo nikjer čitali kaj takega z strani takih krogov. Ti krogi trpi mučno bolezen radi tega, ker večina naroda gre za preporodom sveta v narodnih in mednarodnih ozirih. Ker večina naroda zahaja narodne in socijalne pravice; kjer bi vžival sad svoljega dela, razvijal v svobodi brez zapostavljanja ali pa izkorisčanja svoj narodni dom in imetek do stopnje dostojne človeškemu bitju dvajsetega stoletja. Tak preporod pa ne predstavlja položaj nad narodnimi interesimi omenjenih krogov, ampak jih izločuje. To je vzrok za njihovo nervoza, ter mučno bolezen, prizadevajoči si pod kakoršno koli obtožbo po prejšnjih navadah zadnjih 25 let, proti vrstam prograsa in napredka; proti narodnih in mednarodnih interesov. Kolikor pa bo Rdeča Armada gnala fašistične zveri proti mej svojih zapadnih sosedov, ter obenem se približaval končni poraz barbarskega fašizma vred s zavezniško armado, toliko večja nervoznost in mučna bolezen bo nastajala v takih krogih in zna se zgoditi,

da bodo besneli kakor volkovi pred požarom.

Vsled tega važno je kakor kdaj koli prej, da čitatelji tretzno in resno zasleduju preteklost; razne izjave v sedajni vojni; "Atlantsko Povelje", koalicjski program zaveznikov; da se spreči zavajalce in podžigalce mržje med narodi; da se spreči elemente ki skušajo na zvit način ustvarjati nezaupnost Sovjetski Uniji; da se spreči nazadnjaške kroge za povrnitev sveta v tiranijo, zapostavljanje in izkorisčanje po zgolj pešičci v človeški družbi.

Tretno in razsodno spoznajmo vrednost protifašistične enotnosti; gradimo jo na granitni skali za uspešno zmago nad sovražnikom, ter obenem kot zagotovilo za povojni svoboden in demokratičen svet.

Pregled volitev v Ontario

Zadnjič smo čitali v uvodniku Edinosti, od kakšne važnosti so ravnokar minule provincialne volitve. Dejstvo to tega nas prepričuje zdaj tembolj ob njihovem rezultatu, kot znak, da je narod po večini naveličal se z starimi strankami, ter hoče spremembu v provincialni vlad.

Medtem važno je pripomniti le radi pregleda nekoliko iz zgodovine provincialnih vlad v Ontario. Od leta 1905 sem vključno do leta 1929 izvzemljiš od leta 1919 do 1923, so bili zaporedoma konservativci na vlasti. Konservativna stranka pri vsakih volitvah dosegla je ogromno večino. Od leta 1929 stopnjena v nekaterih volilnih okrajih zmagovali so liberalci, ki so naposled zmagali tako v provincialnih, kakor tudi v federalnih volitvah v letu 1934, ter od tega času vzdržali svojo oblast do sedajnih volitev.

V sedajnih volitvah dogodilo se je poleg poraza liberalcev od 64 na 14 poslancev, da je dobila večino po imenu Progresivna Konservativna stranka, oziroma reformirala na zadnjih konvenicijih konservativne stranke. Razen tega pa tretja stranka znana Co-operative Commonwealth Federation, katera je sicer prvkrat pridobila tako število izvoljenih poslancev, nezaostajajoč daleč iz konservativne stranke.

Dozdaj znan rezultat provincialnih volitev je naslednji: Konservativci 38, CCF 34, delavec 2 in neodvisni liberalci 1 poslanca. Skupno ontarijsko vlado sestavlja sem od leta 1929, 60 poslancev. Do leta 1929 jo je sesedava dobiti večino konser-

vativna stranka. Dozadaj znan rezultat provincialnih volitev je naslednji: Konservativci 38, CCF 34, delavec 2 in neodvisni liberalci 1 poslanca. Skupno ontarijsko vlado sestavlja sem od leta 1929, 60 poslancev. Do leta 1929 jo je sesedava dobiti večino konser-

Kakor je razvidno niti ena stranka ni zadobila napoločno večino. Manj ali pa več kljub temu da se je CCF izrazila proti koaliciji z korosko koli stranko, bo to v marsičem koaličniški stranki.

Liberalni krogi v Ottawi so s rezultatom provincialnih volitev v Ontario, zelo vznemirjeni. Kot vzrok navaja se češ, da je program zastrel in da neodgovarja tekočemu času. Narod pa, stremi za progresom. Dočim progresivni konservativci si pristevojajo zmago na podlagi 22 točk reformističnega programa, CCF pa "socijalistične" reforme.

KAJ JE ZAPRAV VZROK ZA TAKO SPREMEMBO

Prvič po mojem mnenju napačno bi bilo trditi, da so konservativci pridobili nove sile ljudstva v sedajnih volitvah. Resnica je povsem nasprotno.

Ako zasledujemo povest tako konservativne kulturice, da liberalne volade v Ontario, prevladujejo bojazn v liberalnih krogih v Ottawi, da je potrebno spremeniti program predno bodo Federalne volite.

ALI BO NOVA VLADA OD GOVARJALA SVOJIM OBLJUBAM

V predvolilni kampanji konservativna stranka je imela program z 22 točk, način na katere se na razne zadeve naroda v deželi. CCF, tudi tudi drugi vedeli so sicer demagoški izvajati predvo-

ilno kampanjo in si na ta način pridobili večino z objavljenimi drobtinami za narod. Osnovno če tudi ne pretežna večina naroda, spoznala je iz leta v letu prevaro od ene, ter tekoči čas od druge trani ki gre za progressom, je rezultat tako nagle in neprizakovane spremembe pri sedajnih volitvah.

Kar so konservativci pridobili v sedajnih volitvah je to, da je se okrog njihovega programa zbral oni del naroda, oziroma nezadovoljnici z liberalci, toda vred z nazadnjškimi sloji. Okrog CCF pa oni del, ki gre za progressom in preureditvami socialnih razmer, ravrtitvijo blagostanja itd., mislec da CCF predstavlja tako preureditve proti interesom delovnega ljudstva. To bo pa omenen enkrat spoznanje skupine socijal-demokratov v Kanadi, katerih preteklost po drugih državah kaže le težke in zelo očitne posledice proti interesom delovnega ljudstva v splošnem. To očitno zapažamo pri njih že zdaj, ko so v več volitnih okrajih odklonili sporazum z delavskimi kandidati. Ako bi bila CCF vpoštevata spoznamo, da je Mr. A. McLeod in J. B. Salzberg.

Nedvomno da bosta tudi delavski kandidati največja opora v provincialni zbornici, delavci v delavskih kandidatov v Bellwood in St. Andrew volina okraja, izvolili svoja dva zastopnika, to je Mr. A. McLeod in J. B. Salzberg.

Nedvomno da bosta tudi delavski kandidati največja opora v provincialni zbornici, delavci v delavskih kandidatov v Bellwood in St. Andrew volina okraja, izvolili svoja dva zastopnika, to je Mr. A. McLeod in J. B. Salzberg.

Vzrok porazā za liberalno stranko je poleg preureditve omenjenega tudi, da je v sedajnih vojnih omahljivo poslošala v zelo resnih zadevah vojne, kakor tudi v domačih zadevah razvrstitev davkov; razvrstitev delovne moči; večjo pravičnost za delavce v industriji, ter splošno v demokratičnih zadevah naroda.

Vzrok porazā za liberalno stranko je poleg preureditve omenjenega tudi, da je v sedajnih vojnih omahljivo poslošala v zelo resnih zadevah vojne, kakor tudi v domačih zadevah razvrstitev davkov; razvrstitev delovne moči; večjo pravičnost za delavce v industriji, ter splošno v demokratičnih zadevah naroda.

Ni dvoma da bi Ukrajinci tretja narodnost v Kanadi, pozabili na zakonski ukrep proti Ukrajinskih delavskih dvoran. Medtem, da je prejšnje število zelo uglednih mož na državnem položaju, cerkveni dostojanstveniki in število raznih kulturnih in prosvetnih organizacij zahvaljujejo legalizacijo komunistične stranke. Toda Kingova vlada mesto da je odločno nastopala napram zahtevam naroda v marsikaterih ozirom, je kratko omahovala pod skupino liberalcev, ampak v stanu sprečiti povrnitev starih preghet po prvi svetovni vojni.

Ni dvoma da bi Ukrajinci tretja narodnost v Kanadi, pozabili na zakonski ukrep proti Ukrajinskih delavskih dvoran. Medtem, da je prejšnje število zelo uglednih mož na državnem položaju, cerkveni dostojanstveniki in število raznih kulturnih in prosvetnih organizacij zahvaljujejo legalizacijo komunistične stranke. Toda Kingova vlada mesto da je odločno nastopala napram zahtevam naroda v marsikaterih ozirom, je kratko omahovala pod skupino liberalcev, ampak v stanu sprečiti povrnitev starih preghet po prvi svetovni vojni.

Ni dvoma da bi Ukrajinci tretja narodnost v Kanadi, pozabili na zakonski ukrep proti Ukrajinskih delavskih dvoran. Medtem, da je prejšnje število zelo uglednih mož na državnem položaju, cerkveni dostojanstveniki in število raznih kulturnih in prosvetnih organizacij zahvaljujejo legalizacijo komunistične stranke. Toda Kingova vlada mesto da je odločno nastopala napram zahtevam naroda v marsikaterih ozirom, je kratko omahovala pod skupino liberalcev, ampak v stanu sprečiti povrnitev starih preghet po prvi svetovni vojni.

Ni dvoma da bi Ukrajinci tretja narodnost v Kanadi, pozabili na zakonski ukrep proti Ukrajinskih delavskih dvoran. Medtem, da je prejšnje število zelo uglednih mož na državnem položaju, cerkveni dostojanstveniki in število raznih kulturnih in prosvetnih organizacij zahvaljujejo legalizacijo komunistične stranke. Toda Kingova vlada mesto da je odločno nastopala napram zahtevam naroda v marsikaterih ozirom, je kratko omahovala pod skupino liberalcev, ampak v stanu sprečiti povrnitev starih preghet po prvi svetovni vojni.

Ni dvoma da bi Ukrajinci tretja narodnost v Kanadi, pozabili na zakonski ukrep proti Ukrajinskih delavskih dvoran. Medtem, da je prejšnje število zelo uglednih mož na državnem položaju, cerkveni dostojanstveniki in število raznih kulturnih in prosvetnih organizacij zahvaljujejo legalizacijo komunistične stranke. Toda Kingova vlada mesto da je odločno nastopala napram zahtevam naroda v marsikaterih ozirom, je kratko omahovala pod skupino liberalcev, ampak v stanu sprečiti povrnitev starih preghet po prvi svetovni vojni.

Ni dvoma da bi Ukrajinci tretja narodnost v Kanadi, pozabili na zakonski ukrep proti Ukrajinskih delavskih dvoran. Medtem, da je prejšnje število zelo uglednih mož na državnem položaju, cerkveni dostojanstveniki in število raznih kulturnih in prosvetnih organizacij zahvaljujejo legalizacijo komunistične stranke. Toda Kingova vlada mesto da je odločno nastopala napram zahtevam naroda v marsikaterih ozirom, je kratko omahovala pod skupino liberalcev, ampak v stanu sprečiti povrnitev starih preghet po prvi svetovni vojni.

Ni dvoma da bi Ukrajinci tretja narodnost v Kanadi, pozabili na zakonski ukrep proti Ukrajinskih delavskih dvoran. Medtem, da je prejšnje število zelo uglednih mož na državnem položaju, cerkveni dostojanstveniki in število raznih kulturnih in prosvetnih organizacij zahvaljujejo legalizacijo komunistične stranke. Toda Kingova vlada mesto da je odločno nastopala napram zahtevam naroda v marsikaterih ozirom, je kratko omahovala pod skupino liberalcev, ampak v stanu sprečiti povrnitev starih preghet po prvi svetovni vojni.

Ni dvoma da bi Ukrajinci tretja narodnost v Kanadi, pozabili na zakonski ukrep proti Ukrajinskih delavskih dvoran. Medtem, da je prejšnje število zelo uglednih mož na državnem položaju, cerkveni dostojanstveniki in število raznih kulturnih in prosvetnih organizacij zahvaljujejo legalizacijo komunistične stranke. Toda Kingova vlada mesto da je odločno nastopala napram zahtevam naroda v marsikaterih ozirom, je kratko omahovala pod skupino liberalcev, ampak v stanu sprečiti povrnitev starih preghet po prvi svetovni vojni.

Ni dvoma da bi Ukrajinci tretja narodnost v Kanadi, pozabili na zakonski ukrep proti Ukrajinskih delavskih dvoran. Medtem, da je prejšnje število zelo uglednih mož na državnem položaju, cerkveni dostojanstveniki in število raznih kulturnih in prosvetnih organizacij zahvaljujejo legalizacijo komunistične stranke. Toda Kingova vlada mesto da je odločno nastopala napram zahtevam naroda v marsikaterih ozirom, je kratko omahovala pod skupino liberalcev, ampak v stanu sprečiti povrnitev starih preghet po prvi svetovni vojni.

NAŠI POREČEVALCI

Sudbury. — Cenjeno uredništvo: Pošiljam za ponovno naročino dva in dva dolara kot čestitko k prvi obletnici, ki jih je priložil, T. Smrke. Obenem izpuščeno je ime rojaka Frank Zaic iz seznama v zadnjih številkih priznanih darovalcev, kateri je daroval pet dolarjev.

M. Smrke.

Kirkland Lake. — Pred nedavnim sem poslal tukaj zbrane čestitke, misleč da bom zakasnili da se jih priobči ob pravem času. Toda zdi sem da sem bil skoraj prezgodaj, ker vam tukaj pošiljam ponovnih pet dolarjev, ki jih je daroval F. Manrušič.

Ker je prišlo do pomote, da sta izpuščena imena dveh tukajšnjih rojakov in sicer Joe Vintar, ki je dal 2 dolara, ter F. A. Pavček en dollar v svrhu čestitke k prvi obletnici, prosim da priobčite to popravek.

Vas pozdravlja,

J. Piškar.

Greighton Mine. — Prilagozeno pošiljam štiri dolarja za ponovitev dveh naročnin na Edinost.

Iskrene pozdravljajo,

J. Zakrajšek.

San Francisco. — Minilo je precej času od kar se nisem javil iz solnčne Kalifornije. Mogoče bi kdo rekel, da sem za to dobo nabiral rumene naranče in si takratil čas, toda vzrok je drugi.

Poleg rednega dela pohajam v večerne šole strokovnega tečaja. Zato sem preobložen z delom in nalogami.

IZ KFIZE V KRIZO

London. — Glasom tukajšnjih poštilj se odkriva da je nastopila ponovna kriza v zamejni jugoslovanski vladi. Do ponovne krize je pa prišlo zaradi notrajinjih vprašanj ureditve Jugoslavije, kjer naj bi imeli Slovenci, Hrvati in Srbi, kot narod svoje avtonome pravice.

Dr. Jurij Krnjevič zahteva priznanje sporazuma iz leta 1939, se glasi vest.

Zadnjič smo v enem uvodniku postavili njegov naslov: "Nič drugega se ni moglo prizakovati," kateri itudi točno odgovarja in daje podlogo k nadaljnima vestim o krizi v jugoslovanski zamejni vladi, katera je edini izvztek v obsegu Zedinjenih Narodov.

Upravnštvo Edinosti.

Povest mladega para v Sovjetski Uniji

Po: Valentin Katajev

Mladi par, ki se je ravno kar izmuznil skozi dvoriščna vrata tovarne opoldne in podal čez dvorišča proti nasprotne strani v restauracijo. Mladenci v mornarski obleki predstavljajoč tipičnega mornarja na črnem morju, dekle pa vitkega rastu z ruto na glavi in poletno suknjo, kar jo dela toliko bolj simpatično z njenim priljubljenim obrazom.

Ob njenem hodu opazil sem, da je nekaj ne naturnega z njegovo desno nogo, kajti ob vsakem koraku z desnim stopalom po kameniti pločah, je bil preglašan za naturno hojo. Ko sta se tako podala skozi dvorišče, sta se držala pod roko kakor otroka.

Zelo lep par, kaj ne, sem odvrnil.

Da — priljubljen par, je priporabil inžinir, ki je bil z menoj. Oba sta tukaj vposlena v oddelku načrtov za razne izdelke. Toda njihova povest je izvenredna novelja, obenem pa enostavna.

Povej mi nekaj o njej, ravedno sem priporabil . . .

Bom . . . in kolikor mogoče natančnejše, je odvrnil inžinir.

Njeno ime je Klava. Deset mescev je delala v bolnišnici v oddelku registrirajoč prihajajoč bolnike. Nekoga dne je pripravljala zaboja za ha bojno črto. Bil je enostaven zabolj. Par volnenih rokavic, kos mila, zavitek cigaret, žepni robček in še nekatere druge pripravne manjše stvari. Kot navadno so dekleta priložila vred z takim zaboljem tudi pismo, naslovljeno nepoznenemu junaku. Toda Klava pri sestavu pisma je imela težkoče. Nekaj takih pisem je sestavila, nobeno ji pa ni odgovarjalo za njeno zadovoljstvo. Eno je bilo preveč obširno, drugo nekako formalno in nadaljnja pa sentimentalna. Tako zamišljena na pisma na mizi, ki je prišla zamisel, da bo priložila le svojo sliko z napisom: "Najbolj junaškemu".

Razen tega drugega pod-

pisa ni bilo . . .

Zaboj je dobil mornarski oddelek, ter je izročen enemu od vzornih borcov, po imenu Serioza. Zelo lepega rastu mornar. Ko je razvil zaboj, zagledal se je v sliko nepoznanega toda ljubkega deklata. Ne toliko radi njele lepote, kakor pa odgovarjajoč njegovi želji. Medtem ko je obrnil sliko ter opazil na zadnji strani napisanih par besed, njegov pogled se je spremenal. Zavil je zaboj po prejšnjem obliku ter odnesel nazaj komandirju, rekoč, da zabolj ne spada tednik.

Zakaj? Je vprašal komandir.

Zato, ker jast nisem najboljši junak . . .

Toda ljubiš dekla . . .

Sirioza nato ni imel odgovora.

Zelo izborn okus imaš Sirioza, je priporabil komandir . . .

Nato je sklical svoj oddelek mož skupaj, ter pokazal sliko vsem. Sodruži je naslovil svoje tovariše in naznani. Dobili smo tale zabolj in v njemu tudi to sliko. Na drugi strani slike so napisane samo tri besede, ki pomenijo najboljšemu junaku. To je vse. Zdaj pa je vprašanje:

"Kdo naj dobri zaboj in tudi sliko?"

"Najboljši junak", je bil odgovor enoglasen mornarjev . . .

Tudi jast sem zato, je odvrnil komandir.

Najboljši junak izmed vas bo dobil zaboj in tudi sliko. Najboljši — prosim stopiti dva koraka naprej! Toda nihče se ni premaknil iz mesta. Vsi so bili prav dobrji junaki v borbi, pač nekaj takega, kakor si sem predstavljaj, priporabil je komandir, ter vzložil sliko v žep.

"Danes bomo napadali! Najboljši junak bo pa dobil zaboj in tudi sliko".

Zato, ker jast nisem najboljši junak . . .

Toda ljubiš dekla . . .

Sirioza nato ni imel odgovora.

Zelo izborn okus imaš Sirioza, je priporabil komandir . . .

Nato je sklical svoj oddelek mož skupaj, ter pokazal sliko vsem. Sodruži je naslovil svoje tovariše in naznani. Dobili smo tale zabolj in v njemu tudi to sliko. Na drugi strani slike so napisane samo tri besede, ki pomenijo najboljšemu junaku. To je vse. Zdaj pa je vprašanje:

Nedolgo potem dogodku in sicer ob novem prihodu ranjencev, ter ob registraciji osebnih njihovih listin, Klava je zagledala med tem tu-

di svojo sliko, obleto s krvjo in zadeto s kroglo. To jo je toliko zganilo, da se je napotila k ravnateljstvu bolnišnice z prošnjo, da se jo premesti iz dela v uradu, na dolžnost v oni oddelek bolnišnice, kjer leži njen heroj; njen junak nad vse junake. V srcu ji je kipela radovednost in čutila je, da je nekaj z njenim nepoznamenim junakom, da bo le ona mogla olajšati njegove težke rane in ga spraviti k življenju.

Ravnateljstvo videvši Klavo vso hrepeneč za premetitev, je odobrilo njen prošnjo.

V enem oddelku bolnišnice, ležal je težko ranjen Sirioza. Dva tedna se je boril izmed življenja in smrti, največ nezavedajoč se kaj se goodi okrog njega in kdo je ob njegovih postelji, skoraj noč in dan. Klava ga ni zapustila za to dobo. Noč in dan je prebila ob njegovih posteljih, literarno rečeno ona ga je iztrgalna iz rok gotove smrti. Ona se je zavzela za njegovo skrb s neizrecivo voljo in vdanostjo, kakor matere, sestre, žene, vse v nej sami.

Končno njegova težka rana na desni nogi, ni šla na boljše in posledica nje je bila, da so mu morali odrezati nogo. Takoj potem njegovo zdravje je šlo na boljše. Med drugim Klava je omenila, da so bile to najsrcejše ure njene življenja in da ga ne bo nikdar zapustila.

Ko je Sirioza že premiroma se precej dobro okrepljal, ter stopnjema njegove rane se zacetljevale, ji je nekoga dne priporabil: "Zakaj vse to Klava? Jast sem počivaljenc. Zakaj si toliko prizadevaš radi mene. Ne prenagli se, temveč dobro premisli.

V njenem srcu je pa kar zakipela radost in iz radosti me je odvrlila, češ: "Tiho bodi . . . Ti, enostavno povestano nerazumeš ničesar".

Medčasom Sirioza je dobil umetno nogo. Tako je zapustil bolnišnico in prišel na delo v to tovarno. Zaprav povestano največ ga je trla misel še v bolnišnici, da bi le toliko ozdravel, da bi na en ali pa drugi način nadaljeval borbo proti sovražniku.

"Brez dela — nak, ta za-

misel ga je vedno tria. On

ni mogel pomisliti, da ostane

tudi en sam dan brez dela.

Prej seveda se je boril na bojni črti, toda zdaj je del njegove borbe v tovarni za obrambo domovine. Tako je

la, da so mu morali odrezati nogo. Takoj potem njegovo zdravje je šlo na boljše. Med drugim Klava je omenila, da so bile to najsrcejše ure njene življenja in da ga ne bo nikdar zapustila.

Ko je Sirioza že premiroma se precej dobro okrepljal, ter stopnjema njegove rane se zacetljevale, ji je nekoga dne priporabil: "Zakaj vse to Klava? Jast sem počivaljenc. Zakaj si toliko prizadevaš radi mene. Ne prenagli se, temveč dobro premisli.

V njenem srcu je pa kar zakipela radost in iz radosti me je odvrlila, češ: "Tiho bodi . . . Ti, enostavno povestano nerazumeš ničesar".

Neki notrajni čut mi je veljal se približiti obema, jima stitniti roke v pozdrav in jih poljubiti. Tega pa nisem storil. Nisem mogel prenesti mojega vznemirjenega napada na mladi par, vdanih in priljubljenih ljudi, resnih ruskih patriotov. Bal se sem njihovega tako priljubljenega pogleda, obenem pa takoj resnih potez ob pogovoru, da bi z tem povzročil za trenutek spremenitev njihove misli proti meni, katera je vedno le izraz vdanosti in koraj-že njihovega srca.

Videl sem Klavo in Siriozo, sedeti skupaj za veliko mizo, jedača kruh in borsč. Oba sta s posebno raspoloženjstvo jedla in se pogovarjala zelo radovedno o raznih zadevah. Njun pogled drug na drugega je bil poln grmeče mlačnosti, obenem trezih oči.

Na prsih Sirioze, se lepo sveti nova medalja "Rdeče Zvezde".

Neki notrajni čut mi je veljal se približiti obema, jima stitniti roke v pozdrav in jih poljubiti. Tega pa nisem storil. Nisem mogel prenesti mojega vznemirjenega napada na mladi par, vdanih in priljubljenih ljudi, resnih ruskih patriotov. Bal se sem njihovega tako priljubljenega pogleda, obenem pa takoj resnih potez ob pogovoru, da bi z tem povzročil za trenutek spremenitev njihove misli proti meni, katera je vedno le izraz vdanosti in koraj-že njihovega srca.

Naša prva konferenca Zveze Kanadskih Slovencev

Timmins. — Počutim sem vesela in zadovoljna, ko se mi nudi povedati svoje mnenje in v imenu naše ženske skupine iz Timmins, to je naših članic, ter simpatičark progresivnega in kulturnega pokreta vprid prvi konference Slovencev v Kanadi.

oziroma simpatičarjev. Tako pa ker nas oni podpirajo pri vsaki prireditvi, smo imeli uspeh za kar gre delno zahvala tudi njim.

Resnica je da so ljudje različnega mišlenja, da se dobri tu in tam zgagar in se jalec nesloge. Kljub temu Slovenci po večini zadržali prisembost s ozirom na razne zadeve, če tudi niso recimo vsi aktivno sodelovali v vsih akcijah. So pa podpirali po večini s redko izjemno posameznik, ki so ostali po strani.

* Tukaj v South Porcupine kempu, smo bile večina ženske v akciji za Edinost. Pa svoji skromnosti se tudi oglasimo včasih z kakšnim dopisom. Moram priznati, da smo res žene, oziroma materje poučevane le v ljudski šoli, ter da jih je prav malo med nimi, ki bi imeli priljubnost do višje šolske izobraževanja. Zato nam je težko pisati dopise, toda zavedajoč se da smo delavke in da je naša nalogpa, da vred z našimi možmi skrbimo za napredok in razvoj onih društv, organizacij in posameznikov, ki so odločno zagovarjajo interese delavske družine, ter naroda v splošnem v tekočem času.

Torej kot delavne žene se ve, da smo zaposlene doma z otroci dan za dnevom. Kako je ženi težko z otroci in z drugim delom pri hiši posrebej če je velika družina, si lahko vsak sam predstavlja. Toda to nas ni oviralo, da povrh hišnega opravka, da jemlje delež svojega dela za naš list Edinost, ter vprid raznih drugih naprednih in plemenitih akcijah.

Na naši strani so simpatije naroda

Pred letom dni je tukaj vstanovljen odsek Zveze Kanadskih Slovencev. Kakšen napredok smo dosegli tukaj za to dobo, se ne moremo res pohvaliti kot prvi med primi, ampak ako računamo na razmere in okolščine ki so nastale z preselitvijo prejšnjega teživo delavcev v druge kraje, tedaj lahko rečemo da smo dosegli dober uspeh.

V okolini in Timminsu se računa nekako približno okrog 80 slovenskih družin. Za vsako večjo prireditev bi ne bil zmožen tukajšnji odsek, ako bi ne imel prav dobro podprtja naših somišljenikov, kateri v teh ozirih prednjači in nam daje največjo pomoč, da se sliši naša beseda, da se čujejo naše težnje, ter da zasledujemo težnje v naših sobratchih narodov Srbov in Hrvatov, z katerimi hočemo obdržati nezlomljivo slogo in vzajemnost, za podprtje nove, svobodne in demokratične Jugoslavije v starem kraju. Tukaj pa vred z kanadskim narodom, za interes kanadskega naroda v sprediju. Zato so že zdaj priprave za prihodnjo zimsko kampanjo s raznimi zalogami, živil in drugih potrebščinami v tekočih delih. Razvidno je, da se sicer v prepričanem zaupanju zavedajo zmage nad nemškimi zločinci, toda obenem da je še trda borba v sprediju. Zato so že zdaj priprave za prihodnjo zimsko kampanjo s raznimi zalogami, živil in drugih potrebščinami v tekočih delih. Razvidno je, da se sicer v prepričanem zaupanju zavedajo zmage nad nemškimi zločinci, toda obenem da je še trda borba v sprediju. Zato so že zdaj priprave za prihodnjo zimsko kampanjo s raznimi zalogami, živil in drugih potrebščinami v tekočih delih. Razvidno je, da se sicer v prepričanem zaupanju zavedajo zmage nad nemškimi zločinci, toda obenem da je še trda borba v sprediju. Zato so že zdaj priprave za prihodnjo zimsko kampanjo s raznimi zalogami, živil in drugih potrebščinami v tekočih delih. Razvidno je, da se sicer v prepričanem zaupanju zavedajo zmage nad nemškimi zločinci, toda obenem da je še trda borba v sprediju. Zato so že zdaj priprave za prihodnjo zimsko kampanjo s raznimi zalogami, živil in drugih potrebščinami v tekočih delih. Razvidno je, da se sicer v prepričanem zaupanju zavedajo zmage nad nemškimi zločinci, toda obenem da je še trda borba v sprediju. Zato so že zdaj priprave za prihodnjo zimsko kampanjo s raznimi zalogami, živil in drugih potrebščinami v tekočih del

Brzovjaka L. Adamiča Predsedniku Rooseveltu

Bela Hiša, Washington, D.C.
Moj dragi Mr. President:

To brzovjavo vam pošljam v lastnosti predsednika pred kratkim vstanovljenega Združenega odbora, ki predstavlja veliko večino Amerikanov, srbskega, hrvatskega in slovenskega izvora ali pokolenja. Želimo izraziti globoko zadovoljstvo nad padcem Musolinija, česar 20-letna teroristična vlada je bila prokletstvo ne samo nad italijanskim, temveč tudi in še posebno nad 600.000 Slovinci in Hrvati, čiji zemlja je bila dodana Italiji po tajni londonski pogodbi iz leta 1915 navzic dejstvuje, da je Vaš veliki prednik Woodrow Wilson temu odločno nasprotoval.

Naš odbor je strogo ameriška organizacija. Naš namen je predvsem ojačati edinstvo Amerikanov jugoslovenskega izvora za vojni napor in da bi imeli glas v vojnih načrtih in operacijah. Toda naš namen je tudi govoriti v interesu jugoslovenskega naroda, ki pa, ker je pod osiščem, proti kateremu se bori, ne more za sebe govoriti.

Naš odbor in skoro vsi od nad en milijon jugoslovenskih Amerikanov, katere zastopamo, zelo močno čutimo glede problema istrske in tržaške in goriške pokrajine in glede Reke in Zadra in dalmatinskih otokov, kateri

vsi dosledno pripadajo Jugoslaviji in Balkanu, ki pa so bili pod Italijo izza zadnje vojne. Zdi se nam z ozirom na pravični svetovni mir prezgospojno potrebo, da so ta ozemlja vključena v boiči jugoslovanski državi, ki si jo predstavljamo kot demokratsko federacijo.

Imamo trdno vero v Vaš izjavu v Cassablanici in v nadaljnje izjave, ki zahtevajo prezgospojno predajo in na Vas, sir, se zanašamo, da v morebitnih pogajanjih za seperativni mir z Italijo, ne bo ni storjenega, ker bi italijanske imperialiste mogli dovesti do mnenja, da bodo še kdaj dobili slovenske pokrajine.

Z najbolj iskrenimi osebnimi pozdravi ostajam s spoznanjem,

Louis Adamič.

(Ponatis iz "Glas Naroda")

NAZNANILO

Tem potom naznajamo članom pevskega društva "Zvon", da se bo vršila redna vaja v nedeljo dne 15 avgusta ob 10 uri zjutraj v dvorani 386 Ontario St.

Zatorej uljudno vadimo poleg članov tudi druge rojake in rojakinje, kateri imajo veselje do petja.

Odbor.

DELAVCI SO POKOPALI "NICKEL RASH"

Sudbury — Ozračje v Sudbury je polno različnih govorov in dogodkov, ki se našajo na lokalne zadeve, kakor naprimjer: "Sedajne volitve, unijske volitve; rezultat volitev in slično."

Ko človek živi v takem vremenu in se nehote vpraša, katera stvar od teh je bolj važna. Ker pa je važno vse in tudi je tesno povezano eno z drugim, naj na kratko opisem razvoj dogodkov, sicer v koliko je meni poznano.

V Sudbury in okolici je industrijska naselbina, bolj poznana pod imenom International Nickel Company, skrajšano (INCO) ali pa v navadnih besedah "kraljevstvo" truda nikla, kjer spaša kajpak v to područje več rudnikov.

Tukaj dela kakih 13.000 delavcev različnih narodnosti. Samo posebi je umetno, da v tako velikem industrijskem kraju, je bil že večkrat poskus organizirati brezpravno delavstvo v zadnjem desetletju. Prvi poskus je bil že v zadnji vojni, tedaj znamo, "The Western Federation of Miners", ampak basi so rabili takško, ki je bila izven zakona proti uniji.

Zatem je bil drugi večji poskus leta 1929, tedaj znamo, "The Metal Miners Union", katera je kakor tudi vsako drugo unijsko gibanje, imela grdo opozicijo od baronov. Nato je nasledila, "Mine Mill and Smelter Workers Union" lokal 239, 270 in 271, ter dobila čarter v letu 1936.

V tem razdoblju zabileno je, da je na stotine delavcev izgubilo delo le zaradi unijskega gibanja, drugi so se pa iz bojazni pred brezdelja posledicami, držali sicer zavestno po strani, računajoč da bo le prišel čas, ki bo naklonjen celi stvari. Kljub vsemu protizakonitemu vpeljevanju terorja, ostalo je nekoliko neustrašenih delavcev, ki so trdno držali unijsko vez, organizirajoč se v majhne grupice, katerih rezultat je današnja M. M. S. W. U., ki je praznovala

Slovenka.

Ne v dobo pregeh in trpljenja ampak v dobo pravičnosti in sreče

(iz druge strani)

se politika hlapčestva v nešteto ozirih. S redko izjemo vidimo, da so po večini možje iz "boljše družbe" z vso skrbnostjo vplivali na ljudstvo, ter ga na ta način priznati čistili bolj tujca, kar pa domačega sina. Poškodba pred tujcem, je bil žegen naših vodilnih mož, katerim je bil "stolček" vedno bolj priljubljen, kakor pa odločen nastop v narodnih interesih. Politika hlapčestva in pokorčina izražala se je pod Avstro-Ogersko dinastijo, ter tudi pod bivšimi režimi jugoslovenske vlade.

Kadar koli se je povzpel iz nižjega sloja sposoben človek, ki je očitno razkril hlapčevski politiko, "boljše družbe" je z močjo svoje oblasti, zatirala svobodomiselnogibanje, žigosal ga z "rdečim" strašilom i. t. d. Najbolj karakterističen pojav "boljše družbe" dobimo proti Ivanu Cankarju v naši povesti, na tem kontinentu jo bomo dobili proti Louis Adamiču, kakor je zadnjič omenil v svojem dopisu Frašnik Sodec.

Kot posledica hlapčevske politike se celo dandanes če tudi ne v večjem obsegu izraža pri naših ljudi: "GOSPOD VEDO IN GOSPOD SO DJALI". Nihče drugi bi ne bil bolj srečen kakor mi, ko bi take besede služile resničnim interesom naroda, toda nihče drugi ni bil in tudi ne bo bolj nesrečen kakor mi, dokler ne spoznamo hlapčevske politike naših ponekon vodilnih krogov.

NARODNA OSVOBODILNA IN PARTIZANSKA ARAMADA JE ZAVRGLA HLAČEVSKO POLITIKO.

Dokler je na tem kontinentu potrebno podpirati v Združenih državah SNAS, Kanadi pa Zvezo Kanadskih Slovenov, po svojem programu zelo slični organizaciji za podpiranje naših novih domovin, kjer smo neločen sestav ameriškega in kanadskoga naroda, je poleg tega naša osnova naloga podpirati vodstvo narodne osvobodilne in partizanske armade.

Toda tem žalostnejše je

tlačanskega jarma. Ta napoved je danes dejstvo, toda od živilenskega važnosti za bodočnost Slovenec, Hrvatov in Srbov v združeni in svobodni domovini.

Iz tega sledi, da vsak izmed nas on ali pa ona, znamo odgovornost ravno v tem času za bodočnost našega rojstnega kraja in naroda.

Po vseh dosedajnih poročilih razvidno je, da je naš narod spoznal usodo preteklosti, ter se združeno podala na pravilno pot narodnega osvobodenja. Zato podpira svojo armado, kot najmočnejšo zaščitnico njegovih narodnih interesov, obenem pa vedoč da bo ravno narodna armada najvažnejši in neločljiv faktor po vprašanju bodočnosti Slovenije.

Kako neki si naj zamišljamo nekaj drugega, kakor podpirati armado, ki je narodna? Ali ni to v bistvu v protivrečju volje in zavesti naroda v starem kraju? Ali ne podpiramo ravno z omahovanjem priznanja Narodne osvobodilne in partizanske armade, protinarodne elemente, ki delajo z polno paro za povrnitev protinarodnega režima? Z omahovanjem dajemo priložnost takim elementom; dajemo priložnost protinarodni kliki, ki ne počiva križen rok, ampak nadaljuje svoj protinarodni posel z tem, da zavaja ljudstvo in ustvarja nezaupanje proti Narodni osvobodilni armadi.

Nič čudnega ni, kadar slišimo otožbe proti narodni armadi z strani protinarodnih elementov. Kajti ti najbolje vedo, da narodna osvobodilna armada v njih ne predstavlja zaledja. Vedo, da ne bo zaščitnica "obzname". Končno vedo, da je narodna osvobodilna in partizanska armada napoved nove in prerojene Jugoslavije.

Toda tem žalostnejše je

DELAVCI NAPREJ TAKO KOT SMO ZAČELI

Lavack, Ont. — Z pogumno hodimo naprej, kakor smo začeli, naj bo naše delavsko geslo.

Tukaj v Levack rudniku in v celi opolici smo imeli volitve dne 29. julija za unijo, C. I. O., lokal 598. Rezultat volitev je bil, da se delavstvo in tudi narod v splošnem zaveda svojega pravnega vzroka pač ni bilo v vseh takih slučajih, če tudi se je trdilo nasprotno. Edini vzrok ki je bil vsa ta leta bil ta, da se spreči pod vsakom ceno delavsko unijski pokret. Zato so bili vposleni vohuni, ki so po Judini vlogi vršili svoj ogabni posel. Toda kljub vsej nedostojnosti z strani rudniških mogotv, to ni uspelo. Zato so potem skušali z prevaro sicer pod imenom "kompanijske" unije.

Ni izjema da se je včlanilo večje število sicer poštih delavcev v kompanijsko unijo le radi tega, da si na ta način ohrani delo in zaslužek, za vzdrževanje samega sebe in svoje družine, ne pa iz zavesti, da je kompanijska unija zaščitnica delavskih interesov.

Do tega zaključka pride mo zdaj s rezultatom volitev. Kajti če bi bili delavci iz zavesti podpirali kompanijsko unijo, ni dvoma da bi ne bili zdaj 94 odstotkov za delavsko unijo, U. M. M. S. W. U. (CIO). To je očiten dokaz, da so delavci gojili zaupanje svoji delavski uniji, toda teror in nasilje, sta bila vzrok javnega izraza odene in druge strani pa, delo in zaslužek v gospodarski krizi.

FILM ALEXANDER NEVSKY

SERGEI EISENSTEINS
ALEXANDER NEVSKY

BRILIJANTNA ZGODOVINSKA PARALELA PRETEKLOSTI IN SODOBNOSTI

Omenjeni film je zadobil posebno priznanje sovjetske filmske družbe.

SAMO TRI DNI

To je 16-17 in 18 avgusta, bo na programu Victory Theatre, vogal Dundas in Spadina Ave.

Brilijantna zgodovinska paralela izmed trinajstega stoletja in sodobnosti, namreč ob invaziji nemških plemičev 1242 in invaziji nemškega fašizma v letu 1941, ko so kraji okrog jezera Peipus in mesta Pskov v zapadni Rusiji postali odločujoča vojna zona med nemškim vničevalci in junaškim ruskim branitelji pravičnosti.

Kakor takrat ko so nemški plemiči doživeljili na jezeru Peipus ne le poraz do zobra svoje oboroženosti, ampak

Kompanijski baroni, ki so vedno s prezirom gledali na delavski pokret ter ovirali njegov napredok, so doživeljili poraz dvojnih dozdevanj, kakor tudi oni izvrški iz delavskih vrst, ki so na slepo izkoriscani z njihove strani proti delavcem v splošnem.

Delavci so kljub večletnemu terorju in nasilju, dokala svojo zvestobo zdaj ob omenjenih volitvah. Toda naša zmaga nas ne sme zanesti zdaj v misli počitka, ampak toliko bolj k aktivnosti za unijski in delavski pokret v splošnem. Kajti končno tako v tekoči vojni v borbi proti fašističnim zverinam, kakor tudi v socialnih zadevah, močan unijski in delavski pokret, bosta zelo važna faktorja za doseg pravičnosti. Obenem pa da se ne povrnemo sicer v ono dobo brezdelja, lakote in trpljenja po zaslugah skrajno sebičnih interesov kapitalističnih skupin, ampak v dobo progresa in napredka za našo življenje.

K slepu rojaki v Sudburški okolici, delujmo z vso venu naprej tako kakor smo začeli. Gradimo in pomagajmo graditi delavске unije, naši narodni pokret, podpirajmo naš delavski časopis Edinost, ker edino na ta način bomo pomagali sicer najbolj nujne stvari za naše lastne interese.

Član, M. M. S. W. U. (CIO)

(iz tretje strani) nem. Tako naprimer opaziti je "Vrte Zmage", ki so skoraj na vsakem koščku zemlje, obdelani in nasajeni z povrtnino. Mesta, ki so prej bila z manjšo industrijsko produkcijo, postajajo industrijska središča zlasti zapadna, dokler pa Moskva, postaja agrikulturna z tisoči vrtov zmage, ki so razvrščeni po prejšnjih parkih, prostori za zabavo in razvedri.

Zivilski pridelek na ta način, je dokaj nadomestil primanjkljaj živil, lansko zimo in tudi v zgodnjih dneh pomlad. Toda letos je obdelano takih vrtov na tisoče proti občutnim razmeram za živila, kar je še resen problem naroda Sovjetske Unije. Toda narod zavedajoč se živilskih potrebčin, zbral je vso svojo energijo s zavestjo premagati tudi te razmere na isti način, kakor v borbi proti nemških vničevalcev na bojni črti.

Marija Usenik

Družina J. Jaklič, družina John Cimpič, družina George W. Gowen, družina James Gowen, družina Catani, družina Barker, družina M. Zatkovič, družina F. Poje, Joe Maltes, Bob Ralph, V. Burton in Zveza Kanadskih Slovenov.

Hvala vsem ki ste darovali za sv. maše, kot tudi vsem, ki ste prišli pokojnico pokropiti, ter jo tudi obiskovali na njeni bolniški postelji. Hvala vam, kateri ste nosili krsto v vsem ki ste nam bili v pomoč na en ali pa drugi način.

Ti ljuba soproga in mati, težka nam je tvoja ločitev. Zapustila si nas in odšla od koder se več nepovrneš. Žalostni in potri te objektivimo. V spomen boš vedno med nami. Počivaj v miru in lahka naj ti bo kanadska zemlja.

Žaljuči ostali: Jožef Usenik soprog, Stanly, Edy, Arvin in Daniel, sinovi. Tri sestre pa v Clevelandu, Ohio. Port Arthur, Ont.

KUPON ZA SPREMENBO NASLOVA:

Naročnik, kadar se preselite in spremeni svoj naslov, ali vam je pa potekla naročnina, izrežite in spolnilite spodnji kupon:

Ime: _____

Ulica, h. št. ali poštni predel: _____

Mesto: _____ Prov. _____ Drž. _____

NOVI NASLOV:

Ime in primek: _____

Ulica, h. št. ali poštni predel: _____

Mesto: _____ Prov. _____ Drž. _____

Pošljite z spremembou naslova ali pa ponovite naroč.

EDINOST

206 Adelaide St. W.

Toronto, Ont.